

ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

The Needs of the Internal Quality Assurance Operation in Early Childhood
Centers under Local Government Organizations, Khon Kaen Province

ลลิตา นาคา^{1,*} และ วิเชียร รุ้ยยง²

Lalita Naka¹, Wichian Rooyueng²

^{1,2}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

^{1,2}Master of Education in Educational Administration, Faculty of Education, Northeastern University

*Corresponding author's email: so.lalita56@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

27 เมษายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

9 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

21 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 274 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามเน (Yamane,1973) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มาตรฐานที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือมาตรฐานครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมาคือ มาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัยและมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การประกันคุณภาพ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the current situation, the desirable conditions of internal quality assurance operation of child development centers under local administrative organizations, Khon Kaen province, 2) study needs for internal quality assurance operation of child development center under local administrative organizations, Khon Kaen province. The sample group consisted of school administrators and teachers, with the total number of 274 people. The sample size was determined by calculating from Taro Yamane formula (Taro Yamane, 1973), using stratified random sampling method. The instrument used in the research was a 5-level rating scale questionnaire with reliability of the entire questionnaire of 0.96. The statistics used to analyze data comprised frequency, percentage, mean, standard deviation and PNI Modified index. The research results were found that: 1) The current situation, the desirable conditions of internal quality assurance operation of child development centers under local administrative organizations, Khon Kaen province were found that the current situation, in overall, was rated at a moderate level, the desirable conditions, in overall, were rated at a high level. 2) Needs for internal quality assurance operation of child development centers under local administrative organizations, Khon Kaen province were found that the standard with the highest level of needs was the standard of teachers/child care-takers for organizing learning and playing experiences for early childhood development, followed by early childhood quality standards and early childhood development center management standards, respectively.

Keywords: Needs, Quality Assurance, Local Administrative Organizations

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของคนตลอดชีวิตและเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด กล่าวคือเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีมีความสามารถเรียนรู้ ทำงานได้เก่งและเป็นพลเมืองดีที่จะนำสู่ความสำเร็จในสังคมที่ท้าทายในศตวรรษที่ 21 ต้องได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้านในช่วงปฐมวัย แต่คุณภาพของเด็กปฐมวัยยังเป็นจุดอ่อนที่เข้าขั้นวิกฤตของประเทศไทยที่จำเป็นต้องแก้ไข

อย่างเร่งด่วน รัฐ และทุกภาคส่วน พ่อแม่ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ครู/ผู้ดูแลเด็ก โรงเรียน องค์กรท้องถิ่นทุกระดับ บุคลากรพัฒนาสังคมทั้งภาครัฐเอกชน ภาคศาสนาและภาคธุรกิจ จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของช่วงปฐมวัย ตระหนักในพันธกิจ และลงมือช่วยกันทำให้เด็กปฐมวัยมีโอกาสนำไปพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2562 กล่าวว่า เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น สมควรให้เด็กเล็กซึ่งเป็น เด็กปฐมวัยนั้นได้รับการคุ้มครองและดูแล มีพัฒนาการที่รอบด้าน ได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ทั้งถึง และเสมอภาค มีการส่งเสริมการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมให้แก่ เด็กปฐมวัยในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อน ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ และเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติได้เป็นอย่างดี (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ระบบการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษา สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กร หรือสถานประกอบการ ที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ในการที่สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ อีกทั้งมีทักษะตลอดจนคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรได้กำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา หลักการบริหารคุณภาพครบวงจร หรือ PDCA นั้นประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ กระบวนการวางแผน (Plan) ขั้นต่อมาคือการปฏิบัติตามแผน (Do) จากนั้นจะมีการตรวจสอบหรือประเมินผล (Check) และขั้นสุดท้ายคือ การนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action) เมื่อมีการดำเนินงาน ตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผน มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย ดังนั้นแนวคิดการบริหารคุณภาพอย่างครบวงจร หรือ PDCA จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่บุคลากรจะยึดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนา อย่างเป็นระบบและยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 6 มาตรา 48 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกต่อไป โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยมาตรฐานการศึกษาระดับ ขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ประเมินคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีคะแนนที่ต้องปรับปรุง ในด้านการบริหารจัดการขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และประเด็นสำคัญที่พบ คือ บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึงอะไร ดำเนินการอย่างไรและไม่ได้มีการเตรียมไว้ล่วงหน้า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ศิริรัตน์ (2562) พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานอยู่ในระดับพอใช้ เหตุผลที่สำคัญคือ บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก

จังหวัดขอนแก่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 26 อำเภอ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสิ้น 225 แห่ง จำแนกเป็นเทศบาล จำนวน 67 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 158 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ จำนวน 349 แห่ง มีครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 874 คน จำแนกเป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล จำนวน 395 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 479 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น, 2566) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มีภารกิจด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ซึ่งมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี อายุ 2-5 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะดำเนินงานภายใต้การดูแลและควบคุมการศึกษาโดยกองการศึกษาหรือฝ่ายการศึกษาของท้องถิ่นนั้น การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผ่านมาใช้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เป็นมาตรฐานในการดำเนินงาน ต่อมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือสั่งการ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2562 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเด็กปฐมวัย ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานรวมถึงใช้เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นมา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรฐานเหล่านี้เป็นกรอบในการดำเนินการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 นโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถาน แต่ด้วยปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพ เนื่องจากยังไม่ได้เข้ารับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มีแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2562 ที่ชัดเจน อาจส่งผลให้การยกระดับคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก

ปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้ หน่วยงานรับผิดชอบต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเร่งด่วน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกรอบและทิศทางของนโยบายการศึกษาของชาติ ทั้งนี้เพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคนตั้งแต่ช่วงปฐมวัยอย่างชัดเจน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

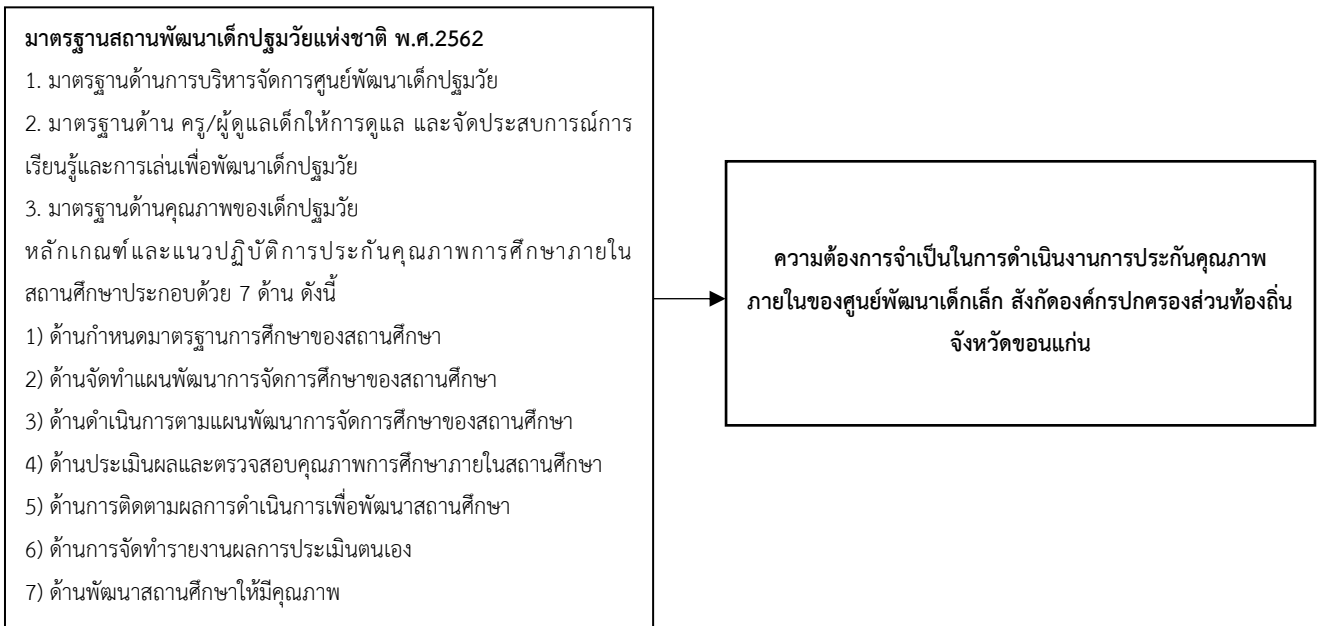
ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำแนวทางที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นสารสนเทศในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 และแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามขั้นตอนตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2562 พอสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 จำนวน 349 แห่ง รวมทั้งสิ้น 874 คน จำแนกเป็นครู สังกัดเทศบาล จำนวน 395 คน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 479 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 สูตรทาโรยามเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 274 คน จำแนกเป็น ครูสังกัดเทศบาล จำนวน 131 คน ครูสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 143 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีตัวชี้วัดการดำเนินงาน 5 ด้าน

2) มาตรฐานด้าน ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีตัวชี้วัดการดำเนินงาน 5 ด้าน 3) มาตรฐานด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยมีตัวชี้วัดการดำเนินงาน 5 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในชั้นตอนที่ 2 เก็บจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ แบบสอบถาม จำนวน 274 ฉบับ การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงผู้บริหารของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอเก็บข้อมูลพร้อมแบบสอบถาม และดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยนำส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน Google form ในรูปแบบคิวอาร์โค้ด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือรับรองไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทางไปรษณีย์และขอความกรุณาเจ้าหน้าที่ธุรการของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งกลับคืนถึงผู้ศึกษาตามที่อยู่และเอกสารพร้อมส่งที่ผู้ศึกษาเตรียมให้
3. ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย เพื่ออธิบายคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

การคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อ ระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร ($PNI_{Modified}$)

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น

ความต้องการจำเป็น การดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพที่เป็นปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modifieds	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. มาตรฐานการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็ก ปฐมวัย	3.35	0.70	ปานกลาง	4.26	0.30	มาก	0.27	3
2. มาตรฐาน ครู/ผู้ดูแลเด็ก ให้การดูแล และจัด ประสบการณ์การเรียนรู้และ การเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก ปฐมวัย	3.33	0.67	ปานกลาง	4.33	0.33	มาก	0.30	1
3. มาตรฐานคุณภาพของ เด็กปฐมวัย	3.38	0.71	ปานกลาง	4.34	0.41	มาก	0.29	2
รวม	3.35	0.69	ปานกลาง	4.31	0.34	มาก	0.29	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน มาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือมาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัย รองลงมา คือ มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย และมาตรฐาน ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน มาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ มาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัย รองลงมา คือ มาตรฐาน ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย

ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า ค่าดัชนี PNI Modified ของความต้องการจำเป็นเฉลี่ยเท่ากับ 0.29 และเมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ

มาตรฐานครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
รองลงมาคือ มาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัย และ มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ปรากฏผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมปัจจุบัน โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ มาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ
มาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัย รองลงมา คือ มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย
และมาตรฐาน ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์
น้อย ตรวจสอบและประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างไม่เป็นระบบ และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนา
ปรับปรุงการจัดประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับ ธนาเดช เขียวแก้ว และ วิเชียร รุ้ยรัมย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัย
เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมพบว่า มาตรฐานคุณภาพของเด็กประถมวัย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้
เนื่องจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มีวิธีพัฒนาคุณภาพของ
เด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบมีน้อย ส่งผลให้การพัฒนาการสมวัยไม่เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา เหล่าน้ำใส และ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการ
จำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงประสงค์ให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการกำหนด
เป้าหมายในด้านการบริหารงานวิชาการ โดยเริ่มจากการออกแบบหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์
ของการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จึงเห็นความสำคัญในการออกแบบการประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้ใน
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย การประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่จะทำให้
การจัดการเรียนรู้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรออกแบบไว้ เพื่อนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้
และการใช้หลักสูตรไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นการสะท้อนผลที่เกิดขึ้นจาก
การจัดการศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีตถรณ์ กองนาคุ และประสงค์ สายหงษ์ (2564)
ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ส่วนความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่า ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็นเฉลี่ยเท่ากับ 0.29 และเมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มาตรฐานครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์ของครูอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น มีการพัฒนาครู ให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพผู้เรียน และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพน้อย จึงมีความต้องการจำเป็นมาก รองลงมา คือ ด้านการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนผ่านการเล่นและลงมือปฏิบัติ โดยใช้สื่อการเรียนรู้น้อย และครูอาจจะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้น้อย สอดคล้องกับ นนทชัย จัปใจสุข และ สมนึก ทองเอี่ยม (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาในภาพรวมต้องการพัฒนา ตามอันดับดำเนินการดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการและมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีดังนี้ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมเพื่อพัฒนาครู ให้มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ จัดให้มีมาตรการต่อบุคคลภายนอกเพื่อความปลอดภัยของครู บุคลากรและนักเรียนและสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนขนาดเล็กให้เพียงพอต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับ ญัฐ ภัทรยศพงศ์ และวิเชียร รุ้ยินยง (2563) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ เป้าประสงค์: สร้างพลังความร่วมมือในการมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่กลยุทธ์ที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 3 การปฏิบัติตามแผนสู่ผลงานคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 การยกระดับ การประเมิน ผลและการติดตามตรวจสอบการจัดการศึกษา กลยุทธ์ที่ 5

การติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์ที่ 6 การจัดทำรายการผลการประเมินตนเอง (SAR) กลยุทธ์ที่ 7 การเสริมศักยภาพพลังขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องครบวงจร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยในครั้งนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า มาตรฐานที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด มาตรฐานครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น ควรส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพผู้เรียน และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ได้มีการพัฒนาคุณภาพครูด้านการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งครูควรมีการประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหารายบุคคล

2. ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่นควรส่งเสริมด้านที่มีค่าสภาพที่พึงประสงค์เฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานคุณภาพของเด็กปฐมวัยทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ให้มีวิธีพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การพัฒนาการสมวัยเป็นไป ตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของครูปฐมวัย ครูปฐมวัยที่จะทำให้เด็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรจะเป็นอย่างไร

2. ควรศึกษาหาองค์ประกอบคุณลักษณะของครูปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ.

ชนิษฐา ศิริรัตน์. (2562). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 12(2), 241 - 246.

- ณัฏฐ์ ภัทรยศพงศ์ และวิเชียร รุ้ยนียง. (2563). กลยุทธ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด
องค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ธนาเดช เขียวแก้ว และ วิเชียร รุ้ยนียง (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 3. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(4), 30 - 41.
- นนทชัย จัปใจสุข และ สมนึก ทองเอี่ยม. (2566). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(3), 321 – 334.
- ปรัตถกรณ์ กองนาคว และ ประสงค์ สายหงษ์. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ
สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(2), 46-56.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่136 ตอนที่57ก.
<https://www.moe.go.th/backend/wpcontent/uploads/2020/10/5>
- วิชุดา เหล่าน้ำใส และ นิยดา เปี่ยมพิชนะ. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
บริษัทพรทิพกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. (2566, 3 มกราคม).
ข้อมูลพื้นฐาน. <https://kklocal.go.th/frontpage>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rdEd). Harper and Row Publications.